

Виходить у Львові щодня (крім неділь і гр. кат. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і Адміністрація: урядів Чарнецького ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадані і за зложенем оплати поштової.

Рекламації незапечатані вільні від оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові в бюрі днівників Люд. Пльона і в п. к. Становствах на провінції: на цілий рік зр. 2.40 на пів року зр. 1.20 на чверть року „ — 60 місячно . . . „ — 20 Поодинокое число 1 кр 3 поштовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5.40 на пів року зр. 2.70 на чверть року зр. 1.35 місячно . . . „ — 45 Поодинокое число 3 кр.

Бесіда пос. Барвіньского,

виголошена в Соїмі кравім підчас дебати бюджетової на вечірнім засіданю дня 6 лютого 1895 р.

Високий Соїме! Парламентарним звичаєм в генеральній розправі бюджетовій проголошують політичні сторонництва і клуби свої програми, зазначають своє політичне становище, свої змаганя. Мені довело ся бути одним з тих, що під сам кінець 6-ї сесії, VI-го періоду галицького Соїму вступили до сеї Високої Палати, а наші політичні обставини на жаль так уложили ся, що годі мені було прилучити ся до якогось-небудь клубу соїмового. Коли отже позволив я собі забрати голос в сій В. Палаті, то не іменем якогось клубу соїмового, а яко руский посол іменем тих Русинів, котрі дорогою активної політики, дорогою невеселучої, реальної праці бажають дивинути нарід руский і довести его до красної долі.

Нім перейду до властивих моїх виводів, мушу спитати ся на мові попереднього бесідника дра Антоневича, однак не буду полемізувати з усіма его виводами, а обмежу ся лише на его замітки про р. 1890 (відому декларацію п. Романчука). Др. Антоневич сказав, що се темна була хвиля, викликана деякими одиницями зядля особистих цілей, що ся декларація викликала роздор межі Русинами, що усуває ся ґрунт національний, а ширить ся радикалізм. На се замічу, що декларація з року 1890 має і буде мати історичну досяглість і можна лише жалувати, що п. Романчук не довів до цілі ініціованої ним „нової ери“, бо не постунав консеквентно. А коли др. Антоневич

жалує ся на роздор, то яко історик повинен мати в тямці не так давний маніфест деяких Русинів з 1866 р., котрим проклямовано засаду: „адін народ от Карпат по Камчатку“. Русини однак стоять і будуть непохитно (Браво!) стояти на основі національної окремішности руского народу і не спинить їх в тім ані радикалізм ані москвофільство.

Від перших починів національного відродження Русинів в Галичині виринула руска справа, а скоро лише для народів австрійських засвітало сьвітло конституційної свободи, перенесла ся руска справа також на видівню парламентарну. Від трех, з горою, десятків літ єсть она предметом розправ в сій В. Палаті. Не думаю тут обговорювати всіх тих фаз, які переходила руска справа, бо і час для покінчення найважнійших справ соїмових виміреній — дуже короткий і справа та всім менше більше добре відома і остає ще в доволі живій тямці.

Не можу однак промовчати, що були часи, і то не так дуже давні, коли з польської сторони голошено оклик „niema Rusi“, коли і з руского боку дехто станув на таким самим становищі заперечуючим істноване Руси, на становищі „адін народ от Карпат по Камчатку“, хоч сю неґацію Руси закривано смоквовим листком соромливости, в виді „історических начал“ і тим подібних мрачних фраз. Признати треба, що єї неґаційні голоси з польської сторони не тільки затихли, але при ріжних нагодах можна було тут почути голоси, котрі вразно і рішучо признавали істноване Руси, признавали справедливість домагань повного і всесторонного розвою культурного Русинів, потребу рівноправности рускої мови, всказували на потребу науки рускої мови для Поляків —

от хоч би згадати тут недавні голоси в сій справі пп. Поповского і Чарторийского.

Се річ відома, що виднокруг в сій стороні ще не зовсім прояснив ся, що ще не одна хмара затемнює ясний погляд і зрозуміне сеї справи, що до затемнення рускої справи численно причиняють ся баламутства „обединительні“ про „адін народ“, „общерусский літературный язык“.

Може комусь видати ся, що я зійшов на поле язикове, фільологічне, з котрим політика нічого не має спільного, не має з ним ніякого діла, бо се справа науки. Однак коли говоримо про збережене і розвій рускої національности, про єї рівноправність, то не можна тут безвзглядно обминути справи рускої мови. При означеню національности так поодиноким індивідуум як і цілим народом єсть побіч деяких інших психічних моментів, на котрих чолі стоїть реліґія — найміродайнішою критерією м о в а. Побіч сеї критерії всі інші характерні прикмети (як фізичні сьвітства, територіяльна і державна приналежність) уступають на другий план. М о в а єсть власне тим сподучником, що з'єднує індивідуум в різко визначні народні індивідуальности, кладе основи до їх окремішного істнованя і дає зарід до самостійного, питомого життя. Коли ми через мову ставмо ся членами людської суспільности, наша індивідуальна, наша рідна мова робить нас приналежними тої народности, з котрою ми органічно звязані нашою рідною мовою.

Без індивідуальності, окремішної, самостійної мови, індивідуального, самостійного життя, нема власної історії, хоч мова історію лише уможливлєє але єї не условлєє, бо нема народу окремого, самостійного без окремої мови, а єсть народи без історії.

1)

РУСАЛКА.*)

Етноґрафічне оповіданє ГАННИ БАРВІНОК.

Деє ти мене моя мати,
в барвінку купала,
купаючи проклинала,
щоб долі не мала.
Народна пісн.

I.

Не роди ся вродливим, роди ся щасливим — говорять наші земляки.

Чого-ж треба до щастя? що воно таке? Всі его шукають, а мало хто находит. Коли наших земляків спитати, як шукати щастя, відповідають таємно:

— Треба набігти тропи.

Як же потрапити на ту щасливу тропу? Ніхто не скаже. Після народної філософії, вона тягне ся і через богаті доми і через самі вбогі хати; находять єї навіть бідні, бездомні і безрідні люде. Хто з такими людьми зійшов ся, той і визнає їх щастя. Богатство тут ні при чм. А вся річ в тім, що набігши тропи, треба єї держатись.

Прекрасного літнього дня громада села Кукуриківщина була стрвожена незвичайною

пригодою. З жита, котре почало „половить“ або „красуватись“, вийшла русалочка. Так називали всі однаково маленьку, зовсім неодіту дівчину.

Русалка у нас — то померші діти, що перед часом прийшли на сьвіт. Их звичайно хоронять під порогом в хаті і тому то вони підчас Мертвецького Великодня кричать:

Нас мати породила,
нехрещеня хоронила,
під порогом положила....

Хоронять тих дітей і під перелазом. Одно й друге роблять з християнською думкою, щоби переступаючі через нехрещеня дітей тим самим робили над ними ніби знак хреста.

Таких дітей сумуючі матери поминають на четвертий день Зеленої неділі, і тому вона зветь ся Русальною, а четвер — Русальним четвергом. В той Русальний четвер несут у мисочці мід на роздорожя; а дехто угощає сусідських дітей варениками, пампушками і т. п. Сььогодні, кажуть вони, сьвято: Русальні поминки.

Все теє робить ся з наміром утихомирення тіней, перед котрими царство Христове заперто. Русалки мстять ся на людях за свою долю; і то мстять ся, неуспокоєні добримми матерями, на кождім, кого зловлять самого в лісі, в житті або в річних очеретах, котрі люблять дуже. Русалки заласкочують неосторожного, а то і в воду затагнууть.

Впрочім підглядіти їх діточі забави можна. Раз захотіла я бачити русалок, і мені сказали:

— Устаньте ранесенько тай пійдіть на перехрестя: там вони не шкодливі. (Мабуть і ту подоба сьв. хреста успокоєне тіни нехрещеня.)

— Та я не чувала, щоби хтонебудь з наших людей бачив їх — сказала я. То може давно колись показували ся русалки людям?

— Ні, ні, панієчко! — відповідали ті, що вірили в русалок. — У нас один чоловік живе в полю коло жита, так і тепер бачив їх рано в ранці. А хто винесе на перехрестя меду, так мед поїдений і ступенці по пісочку знати; русалочки потупали.

І от одна в таких таємних істот явила ся сьвітові серед білого дня. Було чого налякаться Кукуриківцям!

Після народної пословиці: „Що бабі, те й громаді“ (але не на відворот, як би нам здавало ся), громадські мужі зовсім вірають у ті забобони, що й їх бабі, і не мають відваги недовірювати, як би на доказ, що жевщина хоронить і проповідує повіря взагалі. Русалочку, що вийшла з жита, прийняли вони з якимсь страхом і довго не мали відваги заговорити з нею, бо звістно, що всякої нечистої сили не вільно питати ся або розмавлати з нею, поки вона мовчить.

Сцена в сьельскім сенаті (радї) була би для мене дуже цікава, але все, що мені про неї звістно, передане тільки тою, що дала причину до такої сцени; я пізнала єї вже тоді, коли

*) З журналу „Кіевская Старина“, 1889 р., том 26-ий.

Матерна мова єсть отже і остане природним органом наших найглибших думок, нашого внутрішнього життя, она єсть сею животворною творчою силою і тому матерна мова так тісно зв'язана з самосвідомістю народности. Для того нарід даєть собі все инше скорше відобрати, як свою рідну мову, бо мова єсть спільним органом свідомости народу, услівем его життя, его найдорожшим скарбом, котрим нарід стоїть і з ним гине. Мова і національність отже, се два розуміння, які себе обопільно условляють і тому нічого дивного, що свідомі Русини так високо цїнять свою мову, так дорожать сим предківским скарбом, що около сего скарбу обертають ся всі національно-політичні змаганя Русинів, що се єсть ядро рускої справи.

Справа та набирає однак ще більшої ваги, коли зважимо, що від прихильного і користного полагодження її, залежить і щасливе порішене питання руского, залежить полагожене міжнародних відносин між двома живучими в нашім краю народами руским і польським. Всяка проволока в полагоженю сего питання польско-руского єсть тяжким гріхом в історії обидвох народів, єсть перепоною в розвитку культурнім і економічним одного і другого народу. Може бути, що суть індивідуа, котрі сю проволоку піддержують надією на спольщеве Русинів, як з другого боку є неперечно люди, котрі глядять спасенія в великім московскім морі. Однак я не бою ся одного, не лякаю ся другого. Я вірю твердо в невмирущу силу руского вароду, в его велике посланництво і в нашій державі і в розв'язці великих питань європейських.

Нарід, котрий був довгі часи забородом християнської Європи, котрий просвітив Литву, дав силу і могутість Ягайлонській Польщі, заніс культуру в Московщину, і допоміг їй стати європейською державою, нарід, що дав московській літературі Гоголя і інших письменників, а в польській літературі витворив українську школу поетів, нарід, що витворив таку взнеслу і багату людську поезію, якій під пару може стати хіба поезія сербська, високо цїнована таким генієм як Гете, нарід, котрого виробы домашно-промислові викликають зачудоване на виставах всего світа, такий нарід не може пропасти і не пропаде, не спольщит ся і не змосковщит ся, бо він має сповнити висщу задачу серед європейських народів, як стати амальгамом тих народів, між котрими

жив цілі століття, переживав з ними добру і лиху долю, а при тім задержав свою окремішність і самостійність національну.

Пора отже, коли ще де задержались деякі мрії лишеня нашого народу окремішности, — пора ті мрії понехати. Як в природі можуть істнувати і вигідно розвивати ся побіч себе різнородні організми, а та різнородність єсть лише окрасою всесвіту і недослідимої мудрости Сотворителя, так і різнородність націй єсть лише доказом всесторонного розвитку людського роду. Інші народи і краї західно-європейські уладили вже в великій часті між собою ті справи національно-політичні, а йдуть тепер з собою на взаводи лише на полі економічним і культурнім. У нас ще багато недостає до сего уладженя наших міжнародних відносин в уряді, в школі і в житю публичнім, а тимчасом настагають питання економічні і суспільні, які вимагають міцних і упорядкованих організмів.

Упадок нашого селянства і міщанства, рільнича і промислова криза виставляють наш край на тяжку пробу і вимагають всіх сил обидвох тут поселених народів, щоб наш край двинути, а може наспіти і велика політична катастрофа, котра буде вимагати, щоб наші справи міжнародні були добре вже уладжені. До уладженя сих справ треба в першій лїнії живої і ширіої участі народности польскої. Однак нехай ся участь не буде примусова, або нещира, бо тільки щирі відносини Поляків, котрі репрезентують і в Соймі і в Раді державній і в усіх тілах автономічних переважну силу, лише щирі відносини Поляків до Русинів можуть вирівнати ту пропасть, яку витворила минувшина, можуть довести до полагоженя польско-рускої справи, що відібе ся своїм впливом і поза границями нашого краю.

Польска єспільність повинна все мати на тямці, що тільки спокійна культурна праця і успішний розвій обидвох народностей в Галичині можуть і мусять вплинути на долю і будучину остальних частин так польского як і руского народу, що тут в Галичині єсть точка Архімеда, з котрої може успішно подвинути Русин свою, а Поляк свою народність. Пильуйте отже, щоб нас не заскочили не пригтованими великі події, від яких залежати може доля одного і другого народу, щоб нас не заскочили інші трудні питання, поки ми тут уладимо ся для дальшої, спокійної і спільної пра-

ці, а коли вже за кілька днів розійдемо ся, випадает се зріло і всесторонно, та спокійно розважити.

Я не сумніваю ся, що всяке щире змаганє, яке вийде в цілі полагоженя сеї справи нашої з сторони польскої, найде також щирий привіт у людности рускої, я не сумніваю ся, що правительство також щиро буде підмагати ті обосторонні заходи до полагоженя наших міжнародних відносин, бо тільки тим способом скріплять ся обидва народи, піднесе ся край, скріпить ся наша держава. (Браво, браво!)

Перегляд політичний.

Моравський сойм ухвалив односторонно проект закона о заведеню другого (чеського) языка краєвого в школах реальних і резолюцію вживаючи правительство, щоби подумало над введенем такого самого зарядженя і в гімназиях. Підчас дебати над тим внесеним заявив пос. Фандерлік іменем всіх чеських послів, що в згоді обох народностей лежить добро краю. Пос. Сереній повитав закон з великим вдоволенем, бо видить в нїм здійснене давних бажань і віддавна відчуваних потреб. Закон той буде найліпшим способом до згоди обох народностей. Пос. Жачек прилучив ся до заявленя Фандерліка, підносячи, що рівноуправнене язикове єсть услівем мира.

Сойми краєві будуть ще радили найдальше до половини сего місяця, а в другій половині, мабуть вже 19 с. м. буде скликана Рада державна.

Для характеристики теперішних відносин в Росії нехай послужить отся вість, яку подає петербургський кореспондент Köln. Ztg. Комісія — каже він — визначена до розслідженя надужитя, яких допустив ся бувший міністер комунікацій Кривошеїн, признала, що закиди, зроблені єму, єсть зовсім оправдані. Кривошеїнові зроблено між иншим закид, що допоміг своему зятєви Струкову до величезного надужитя при доставі порогів для залізниць на Полісю. На передпоследнім засіданю тої комісії стала ся цікава і характеристична подія. Давний міністер комунікацій, Гіббенет, заявив,

була доросла дівчина, зарібниця. Ось як оповідала мені про себе та віби-русалка.

— З малку ось як я себе зазнаю. Стою під селом, коло царини в житі. Собаки мене кругом обегутили, а послі й люде. Що ти? відкіля ти? А я й сама не знаю, де я взялась. Росла десь, як той бурян... Чи мене з неба спущено, чи я з землі виросла, чи з птаха перевернулась у людину, не знаю, таки й зовсім не знаю... наче я рік, чи що, спала, і мене сонну перенесено; і місце не те і нікого не згадаю, нічого не зазнаю, нікому не кажу: тату або маму! Чи мені дано такого зїля забутно-го, чи що?

Малесенька, а вже вміла й балакати трохи. Людей, людей зібралось коло царини круг мене! Наче якого звіра лавою обгорнули мене. І довго стояла громада та гомоніла коло мене. Усе село зібрало ся.

Я підтомилась, видно, по житю блудячи, і боюсь їх, і рученята простягаю і до людей і до собак; істоники хочу. Вони про мене щось поміж себе гуторять. Ніхто мене не бере в свою череду, боять ся мене.

Я почала плакати. Якась дівка зірвала квітку з голови, кинула мені на забавку. Я вхопила і зїла. Усі поторопіли. Гу-гу-гу! загули, як ті чмелі, і так лавою, не повертаючись спиною до мене, далеко одійшли і розтеклись по хатах, і собаки теж з ними. Осталась я одна, одна.

Памятаю, що якась пташка прилетіла і сіла передо мною на шляху. Як тепер, то я думаю, що може то моя й мати. Я за неї ловити — вона пурх! Я за нею — вона й пурхне. Що я наближусь, вона знов пурхне, і відмаїнила від села.

Там дивлюсь — жита колосіють, волошки

блакитніють. Так уже тепер мов уві сні мені ввиджаєть ся.

Памятаю, квіток багацько, багацько! Я давай збирати їх, та там і заснула, та мабуть чи не на другий уже день прокинулась. От вам і все.

Прокинувшись, давай плакати, наче в рідної матери... А в мене тільки небо та жито, та ще округ мене багато вядих квіточок жмуться лежить, та вовчих жил, куколю, волошок, що з вечера, видно, рвала.

Знов я плачу, бюсь у житі, наче в воді, плутаюсь, падаю. Упаду тай лежу. Ніхто не ратує. Нікогосянькому мене не треба. Лежу я, лежу, тай встану непрохана. Ніхто дитини не рятує, не пестить.

От таким побитом і пробилась я на якусь поляну, аж там людей ціла мгла. Я вирнула з жита тай стою. Боязько мені, бо тоді вони мене всі покинули...

Ту я спинила дівчину: — „Покинули тебе, може бути, на часок, пішли на раду, що з тобою зробити, а ти й утекла, та ще як видно, в противну сторону“.

— Хто вже его знає, як воно було? Памятаю тільки, що вони все пучкою на мене та як закличать! Я знов у жито, упала тай лежу. Серце тільки тьох, тьох, тьох!

Послі знов далеко пробилась аж на другий бік. Визирнула, знов їх бачу. Вони всі на мене знов пучкою, та давай хрестить ся, а діти з криком у ростіч! Я знов заховаюсь, аж валю ся: їсти хочу. Молоде колосся з жита зриваю, жую. Послі вже прийшло два чоловіки, стали по житю ходити і мене вишуквали. Я від них трудно втікала і падала, а вони таки мене зловили і однесли у росправу. Тоді кажуть: „Се нехрещена дитина“, однак нагодували мене, тільки все таки страхались.

II.

— Сиділа я там у росправі днів з пять. Ніхто до мене не прикидаєть ся ні батьком ні матерю. Ніхто мене не бере. Ні родини, ні доброї людини. А як би отсе тепер були послі мене які спадки, де-б та й родина набралась! Русалкою мене звивають: „Се нехрещена дитина, русалка тай русалка!“ А я таки, видно, була хрещена, бо послі у житі знайшли мою і сорочку і поясок; видно, я сама ві з себе скинула з нудьги та з жару.

На се я замітила: — „Русалку, нехрещену, боялись тебе брати. То зрозуміло. А як побачили, що ти була в людських руках, то й перестали боятись нечистої сили. Хто надів на тебе сорочку, то й не держав нехрещеної дівчини; ти видно заблудила в житі, як у дримучім лісі. Тебе певно шукали, кликали, але ти була вже так далеко, що не чула людського голосу“.

— Та так же — відповіла дівчина. — Аж ось дивлюсь, — дибле старенький дід. Драночка на ньому і на опаш латана свитина. Думала, старець. А то не старець прийшов, то прийшла по мене вся моя родина. Безрідний дідусь, чужениця, прийшов і прийняв мене до себе за дитину. Не було в нього ні хати, нічого, тільки сорочка драночка на хребті та на опаш латана свитина.

— „А не знавш ти — спитала я — чому дідусь-чужениця так збіднів? Як поміж нашим народом, що багатий хлібом і худобою, чоловік дожив до старости в такій біді?“

— Бог его святий знає — відповіла Русалка. Другого імені она про себе не чула. Справи спільного життя вона не розуміла і байдужа на мою цікавість, говорила дальше:

— Він усе вартовим був, при садовині або при баштанах. Бувало, хоч поросятко на

що почуває ся до обов'язку повідомити своїх товаришів, що міністер справ внутрішніх Дурново відвідав его і просив, щоби він дивив ся крізь пальці на поступоване Кривошеїна. Тайний радник Сольський сказав на то, що донесене Гіббенета єсть справою приватною, до котрої не треба привязувати ніякої ваги; але міністер справедливости, Муравев, був противної гадки і заявив, що донесене Гіббенета єсть дуже важне і зажадав, щоби оно було уміщене в протоколї — і так стало ся.

До N. Fr. Presse доносять з Петербурга, що іменована міністра для справ заграничних на місце Гірса наступить вже незадовго і що на се становище призначений амбасадор в Лондоні бар. Шталь. Помічником его замість Шпінкіна має стати Зиновев, посол в Штотгольмі.

Доповнюючі вибори в Болгарії випали в користь правительству. На сімнадцять мандатів здобула партія правительствена чотирнадцять; ліберали з табору Радославова змискали два мандати, а партія Каравелова один. Цанков і Стамболов перепали.

Бюро Райтера доносить з Шангаю, що після вісти, яка розійшла ся з добре поінформованого жерела, одержали послы Англії, Франції і Росії в Пекіні і Токіо інструкцію від своїх правительств, щоби дораджували Хінцям і Японцям заключити мир. З Гірошіми знов доносять, що хінські послы вислані до Япану в справі заключення мира не вдіяли нічого і що переговори розбили ся.

Новинки.

Львів дня 7 лютого 1895.

— **Іменованя.** Є. В. Цісар іменував радника будівництва Омелія Ферстера радником міністеріальним і шефом департаменту будівництва в міністерстві справ внутрішніх. — Комісар поліції у Львові Омелія Кропачек одержав золотий хрест заслуги з короною. — Інженерами для державної служби будівництва в Галичині іменовані ад'юнкты Гаврило Прус Невядомский і Яков Енгельберг. — Концепіст поліції у Львові Войтх Венц іменований комісарем поліції.

орчику держити, щоби йому охотніше було на світі жити, щоби щось до нього озивалось, щоби его сподівалось. А він его чуває, жадує, і воно перед ним як цуценятко перекидає ся, хвостик у нього бубличком: бо добре годував. Дід ему й солонки св'язанької підстилав. Та коли та душа до поросяти так оберталась, то як уже він до мене прихилився! Пером ему земля!

От забрав він мене. Я ему незабаром за поміч стала: яблука збирала, а там далі й мак ріжку і хвасольку луцу. У будці, було, із ним сплю.

— „Як же звав тебе дідусь? — спитала я. — А вже він тебе не водив до св'ященика, не хрестив?“

— Ні, ні! та він про те й байдуже, що мене русалкою звали. Допитувавсь у мене, як мене мати звала, а я й матери не памятаю, наче й не було єї в мене. Так дідусь тоді: „Ти моя комашечко! Такаж сирота, як і я на світі. Комашечкою, золотого оленкою, пустив тебе Господь на сонечко, як і мене колись, тай люблю на божому світі. Ти приповзла в мої руки оленкою...“ Та було й зве так: Оленко! Оленочко! то я й біжу до нього, мов те поросятко, як на нього скаже: „паць! паць!“ або вацюкне або плямкає.

У дідуся, так як і в мене, нікого не було; сам собі й сорочки полоще, і мою у ночі випере і повісить, уранці скачає і надіне: бо переміни ще в мене довго не було; а в дідуся була переміна, бо в нього, опріч латаної свитини, була й торбина. Там лежала, як він кавав, про смерть чиста сорочка, а друга на хребті; більш нічого не було. Люде наче посліпли! ніхто нічого не подав старенькому. Не подав — що се я кажу? Розказував дідусь, що ему хотіла якась побожна людина прати сорочку, так він і не схотів: „У тебе, каже, в

— **Одногуденові ноти.** Президіяльне бюро дирекції скарбу звертає на ново увагу публіки, що одногуденові ноти, осмотрені датою 1 липня 1888 будуть мати правний курс аж до 31 грудня 1895 р. т. е. що до того речинця полишать ся ті державні білети в приватнім обізі. Каси і уряди будуть приймати ті білети при виплатах до 30 червня 1896 р. включно. Від 1 липня 1896 до 31 грудня 1899 буде можна ті державні білети лише в касах виміни і в центральної касі державній у Відні вимінати, а з днем 31 грудня 1899 утратять ті державні білети грошеву вартість і перестане обов'язок держави до виміни тих білетів.

— **В справі еміграції селян.** Заходами князя Павла Сапіги і посла др-а Г. Вельovejського зав'язав ся комітет опіки над еміграцією селян, котрий єсть філією істнующего вже в Австрії „Товариства св. Рафаїла для опіки над еміграцією“. Комітет галицький старає ся мати безпосередний вплив на населене повітів, де находить ся охочі до еміграції і до того уживає своїх мужів довіря. До комітету належать: гр. Ф. Потулицкий, презес Ради пов. перемишлянської, яко презес; посол Едвард Єнджейович яко заступник; кс. канонік Ленкевич, кн. Павло Сапіга, проф. Т. Пілит, проф. Тулліє, проф. Оларский і п. Іван Топольницький. Делегатом до центрального товариства св. Рафаїла у Відні є п. Вельovejский.

— **Інститут дівочий Св. Василянко в Яворові** розвиває ся дуже гарно. Число учениць вносить тепер 64. Дня 29 січня с. р. звіджували заклад пп. інспектор кравий Б. Барановский, староста яворівский Невядомский і інспектор шкільний окружний о. Терлецький. Всі они висказували ся дуже похвально про сей заклад, як се нам о тім пишуть з Яворова. Заряд інститута старає ся тепер доповнити по змозі всі прибори наукові, тому й приймає з вдячністю відповідні предмети до бібліотеки, збірника мінеральогічного, ботанічного, до історії природи, приряди фізикальні і т. п., або датки на сю ціль. Найвисша власть краєва шкільна заняла ся розвитком сеї єдиної висшої школи дівочої з викладовим язиком руским, заряд дбає о се, щоби інститут стояв на висоті свого завдання, отже рускі родини повинні з довірем віддавати свої доньки до сего свого інститута. Тут подаємо ще класифікацію учениць інститута Св. Василянко в Яворові за перший піврік шкільний.

В класі другій поступ добрий одержала Євгенія Децько.

кому прати“. А була то вбога удова, що заробітками аж четверо діток годувала. А раз хтось приніс дідусеві недоношений жуван, так він і не прийняв ради Христа. Каже: „є люде біднійші за мене. Мого віку не багачко восталоє“. Я таки й жалкувала про той жуванок. Кажу ему: вий у латках. А він мені відказав: „Христос любить латанях“.

Тією свитиною, було, в двох і вкриваємось. А торбинку під голови: бо там і хліба краєць був наш, так щоби чужий собака не заволик або що. Я дуже мала тоді була, нічого ще не паміла, а люде мені дещо про мене розказували, так я потому наче помацьки й собі згадує, за се й вам, спасибі, що балакаєте зі мною, розказую. Не швидко потім оглянулись і люде на нас, і драночок мені нахосили, а дідусеві бувало хоч і дають, нічого не візьме, і не попросить ні в кого нічого сенького: якось наче бояв ся людей. Мовчуший був такий, тільки зі мною та з поросятком розмавляє; не так розмавляє, як озиваєт ся до нас ласкавим голосом, бо я нічого з его розмови не памятаю; так наче вітерець шелесне в листі, така его була приємна й тиха мова. Опісли вже почала я памятати, що він гупорить, та й почала розпитувати про всячину.

Літуємо, було, у будці, аж покіль прийде на рязому кони осень*), а на зиму хто небудь залучить мого дідуся, скотину порати, вирівки плести; дров уже так і не врубав. А я було піречко деру, хату підмету, а потім і пряду, так і на мене шматок хліба йде.

(Дальше буде).

*) Поки погода зробить ся непевна: один день ясний, а другий слітний.

В класі третій поступ дуже добрий: Євгенія Суха, Климента Січинська і Олена Хомицька. Поступ добрий: Олена Балицька і Марія Король.

В класі четвертій поступ дуже добрий: Ірена Бескид, Климента Мирена і Марія Созанська. Поступ добрий: Марія Давидяк, Ольга Давидович і Марія Лехицька. Поступ достаточний: Софія Махник, Олена Мацак і Меланія Тимкевич.

В класі п'ятій поступ дуже добрий: Климента Волянська, Марія Дубляниця, Меланія Журавецька, Ольга Ломницька, Антоніна Мацюрак, Ємілія Мірковська, Марія Несторович, Марія Подольська, Євгенія Росткович, Ольга Шарко і Евфрозина Юрчакевич. Поступ добрий: Бронислава Волошинська, Олена Годованська, Ольга Марківна, Теодозія Мишківська, Теодозія Набак, Марія Негребецька і Олена Чемеринська.

В класі шестій поступ дуже добрий: Ольга Йойко, Теодозія Мерена, Євгенія Мацуска, Іванна і Олена Мишківська і Олена Подуска. Поступ добрий: Стефанія Боднарівна, Ємілія Яремкевич, Олена Каламунецька, Марія Турчманович і Олена Бабяк.

В класі семій поступ дуже добрий: Наталка Будзиновська, Лідія Оноферко, Людвика Полянська, Елеонора Пшепюрська, Євгенія і Ольга Фрайденберг. Поступ добрий: Євгенія Боднар, Ольга Годованська, Елеонора Дигдалевич, Стеф. Лопушанська, Олена Мриглоцька, Марія Оноферко, Марія Пінківська, Олена Терлецька і Анеля Сим.

В класі осьмій поступ дуже добрий: Стеф. Мацуска, Стеф. Мартинець, Софія Насальська і Евстахія Ольшанська.

— **Державна поліція в Перемишлі.** Уличні непорядки викликало в Перемишлі дня 31 січня введена державної поліції. Хтось розпустив чутку, що заняте постерунків поліційними войками відбуде ся при войскової музиці і длятого зібрана ся на улиці Дворского і на площі на „Брами“ численна товпа, переважно міської голоти, що має часто непорозуміння з поліцією. Очевидно, що музики не було і постерунки були заняті з прикладною повагою. По заміні міського поліційанта в конфедератці на „Брами“ державним поліційним войком, пішла товпа Казимірівською улицею на ринок серед голосного свисту і насмішок з міської поліції. Однак на тім не скінчило ся; роз'ярена товпа стала кидати каменем в вікна магістратского будинку. Сей експес усмирила зараз державна поліція, розігнавши розуляну товпу і арештувавши 5 осіб. Була се єї перша робота в Перемишлі.

— **Лютить ся Лютій,** силе снігом і морозом заганає всіх у теплий сховок. Дня 6 с. м. було у Львові досвіта—15°C, а у Відні — 18°C. Сніги засипали шляхи залізничні так, що на лінії Золочів-Підволочиска зовсім не ходять поїзди, а на просторі Красне Радивилів і Львів-Белзєць здержані поїзди товарові. На коломийських шляхах місцевих здержано від 5 с. м. всі поїзди мабуть на два дні, а на залізници Гадківальва-Радівці на чотири дні. Вчора до морозу долучив ся ще й сильний вітер, що виганяв з хати всяке тепло.

ТЕЛЕГРАФИ.

Відень 7 лютого. Майже в цілій Австрії лютить ся метелиця снігова і настала велика студія, особливо же на Буковині позавідала значні простори залізниць. У Відні було вчора рано 18 степенів морозу а в полудне 9.

Будапешт 7 лютого. Після Vudar. Cong. доходи держави особливо же з посередних податків випали так користно, що міністер фінансів постановив підвишити прелімінар о 7 до 800.000 зр. Мимо сего підвищення викаже бюджет державний на 1895 р. ще значну надвишку.

Інсбрук 7 лютого. По дев'ятигодинній дебаті ухвалив сойм закон о кравій обороні і постановив вислати до Монарха адресу в справі сииненя надужити при муштрі у войску і св'язкованя неділі.

За редакцію відповідає Адам Кривошеїнський

ГАЛИЦЬКИЙ БАНК КРЕДИТОВИЙ

почавши від 1 лютого 1890 поручає

4% Асигнати касові

в 30 днівним виповідженням

3 1/2% Асигнати касові

в 8 днівним виповідженням, всім же зважаючи ся в обіг

4 1/2% Асигнати касовів 90 днівним виповідженням, будуть опроцентовані почавши від
дня 1 мая 1890 по 4 проц. з днівним терміном виповідження.
Львів, дня 31 січня 1890. 7 Дирекція.**Бюро оголошень і дневників**

приймає

О Г О Л О Ш Е Н Я

до всіх дневників

по цінах оригінальних.

До

Народної Часописи, Газети Львівської і „Przegląd-y“

коже лише се бюро анонса приймати.

С. Спітцер у Відни

поручає

Товари камінні і шамотові.Плити білі і кольорові. — Насади коминкові. Ком-
плетні урядження для етаен і обор.

На жадане висилаємо катальоги.

Заступники для Галичини і Буковини

Гамель і Файгель

у ЛЬВОВІ, улица Коперніка число 21.

ВІДЕНЬСЬКА ФАБРИКА АМАЛІИ

поручає

найновіше патентоване начине кухонне з вні гальванічно нікльо-
ване, у внутрі повлечене чистою і дуже тревалою емалією.**До набути у Івана Шумана у Львові**

площа Вернардинська і у всіх більших торговлях веліза.

С. Нельсен у Відни

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові
насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні уря-
дження купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також
рури лянні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.**Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ****Л Ъ В І В ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.**

На жадане висилає ся катальоги.

Поручає ся

9

ТОРГОВЛЮ ВИН ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЕРА у Львові.